

saavel at sikke sig, at der benyttes gode Materialier, som at Klædets Bessaffenhed er, som den bør være, naar Fabrikationen finder Sted for Statens Regning i Straffeanstalterne, som naar det skeer i Usherød Fabrik, da Control ligesaa vil blive vanskeliggjort det ene Sted som det andet. I Henseende til Varernes Bessaffenhed har desuden Overbestyrelsen for Fængselsvæsenet ligeledes afgivet en aldeles fyldestgjørende Erklæring, som der ikke er Grund til at drage i Tvivl, især da den er bilagt med Attester fra ei alene en stor Mængde Klædehandlere her i Hovedstaden, men tillige fra Stierne af de betydeligste Klædefabrikker her i Landet, hvilke Alle ere enige i, at lignende Varer, saasnart derfor have en sikker Afsetning, kunne leveres lige saa gode fra de anførte Steder som fra Usherød.

Der staaer altsaa ifkun det Spørgsmaal tilbage, om det for Statshuusholdningen medfører en saa betydelig Fordeel, at Straffeanstalterne arbejde for Militairtaten, at deri kan findes en fyldestgjørende Grund til at andrage paa, at den nu bestaaende Forsyningsmaade, hvormed saavel Krigsbestyrelsen som Armeen finder sig vel tjent, bør ophøre.

Det maa da her erindres, at Fangerne i samtlige Staffeanstalter, som tidligere bemærket, allerede nu beskæftiges med slige Fabrikationer, uagtet Afsetning for hvad der af uldne Varer tilvirkes mere, end der benyttes til Fangerne egen Beklædning, aldeles mangler og altsaa maa søges ved at afhænde Fabrikatet til Private, hvilket ei alene medfører Tab for Staten, men tillige skader den private Fabrikation i den Grad, at det ikke for snart kan ophøre, og dette vides ei at kunne skee paa anden Maade, end ved at Staten selv, for hvis Regning det tilvirkes, benytter Productet paa den eneste Maade, den kan bruge det, nemlig til Beklædning for Lands og Søhæren.

Naturligviis vil der til Frembringelsen af det samme Quantum Klæde og Ridsai, som Usherød nu frembringer, medgaae det samme Quantum Uld og Farvestoffer, naar det fabrikeres i Straffeanstalterne, men desuagtet er den Arbejdsløn, som spares ved Usherød, ingenlunde den eneste Fordeel, Staten

drager af den Forandring; men tillige maa medregnes som directe Fordeel det Tab, der nu fremkommer ved Afhændelsen af Straffeanstalternes Frembringelser, og som indirecte Gevinst den Fordeel, den private Industrie har ved at være befriet for Concurrencen med de for offentlig Regning drevne Fabrikker, der ingenlunde kunne rette deres Salgspriser efter hvad Varerne koste at frembringe, men efter hvad derfor kan opnaaes, hvilket naturligviis i en ganske betydelig Grad skader den private Industrie, ja, kan vel siges at gjøre al Concurrence om det Slags Varer, som disse Fabrikker frembringe, aldeles umulig for den Private, medens der derimod, ved at overgive Armeens Forsyning til Straffeanstalterne, kan opnaaes at aabne den private Industrie Leilighed til aarlig at affatte en Deel simple Varer til Armeen, idet Straffeanstalterne, som de end maa erkjendes at kunne levere det hele Quantum, der behøves, vel kunde nøies med at levere noget mindre, saaledes at et Quantum, som nærmere maatte bestemmes, aarlig kunde anskaffes ved Licitation, og den private Virksomhed saaledes kunde tilbønnes at befatte sig med slige Varer, som den nu slet ikke gjør, hvorved det, naar store Forsyninger i enkelte Tilfælde paa en kort Tid maa foregaae, vilde blive langt lettere, end det nu er, at erholde Varer af lignende Bessaffenhed som dem, der sædvanligt bruges. Desuden vilde de Priser, til hvilke de private Leverandører overtage en Deel af hvad der behøves, afgive en sikker Maalestof for, hvad Straffeanstalterne burde tilstaaes for det, de levere, medens paa den anden Side Godheden af hvad der for Statens Regning forarbejdes i Straffeanstalterne vilde blive Regel for, hvad der kunde fordres af den private Leverandør.

Med al Amerkjendelse af den fra Usherød udgaaede Forsyning, er Udvalget saaledes dog kommet til det Resultat, at en Forandring i de bestaaende Forhold maa ansees hensigtsmæssig, ja nødvendig; men, da man ingenlunde bør bortkaste det Gode, man har, uden at være forvisset om, at man derved opnaaer det Bættre, hvori sligt Offer bringes, antager det, at Forandringen bør foretages med megen Forsigtighed og efter modent Over-